Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Skjoldborg, Johan

Titel: Dynæs Digte

Citation: Skjoldborg, Johan: ”Dynæs Digte”, i Skjoldborg, Johan: *Dynæs Digte*, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, 1915, s. 1. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-skjold_03-root.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Dynæs Digte

JOHAN SKJOLDBORG

DYNÆS DIGTE

KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
MDCCÇCXV

2

KJØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

3

INDHOLD

DYNÆS DIGTE

- Side
- Kabbelejen 9
- Dynæs-Kilderne 11
- Rørsangeren. 13
- Nu drager de vilde Svaner 15
- Hjemkomst I II III IV V VI 17

FOLKESANGE

- Husmandssangen 27
- Hjemmet 29
- Du Husmand 31
- Den gamle Husmand 33
- Ungkarlen 35
- Hyttesang 37
- Ny Signaler 39
- Der vokser Skov paa Heden 41
- Skolesang 43
- Grundlovssang 45
- Kvinden 47

FORSKELLIGE DIGTE

- Morgensang 51
- Majsang 53
- Sytten Aar 55
- Sommerdaw 57
- Jeppe Aakjær 59
- I æ Awtægtsstow 61
- Hjemm fræ 63

4
5

Idet jeg udsender disse simple Hjem-Sange, hvoraf nogle er bleven en Del benyttet af Udgivere af Antologier og Sangbøger, bederjeg saadanne Udgivere for Fremtiden holde sig til den Form, Digtene har i denne Udgave.

JOHAN SKJOLDBORG.

Dragør i Januar 1915.

6
7

DYNÆS DIGTE

8
9

KABBELEJEN

Nu blomstrer Kabbelejen langs gamle Dynæs Strand;
saa ensomt Borgevolden sank i Drømme,
men Kabbelejens Blomster staar i den samme Brand,
og lige frisk gaar Hjulsøs dybe Strømme.

Her boede før en Kriger, en Sanger nu her bor;
hver Tid for nye Syner Pulsen banker;
men Kabbelejen drager sin juni-gyldne Snor
igennem alle Tiders Sommertanker.

Og Kabbelejen gror paa den samme danske Eng,
hvor Bondens Føl og Plag fik Kraft i Krydset,
og hvor den blonde Pige paa gule Blomstervæng
fik røde Kinder under Høsletskysset.

Vel er den ej saa pragtfuld, ej paa saa højt et Sted
som mange andre straaler den og skinner.
Nej, i de side Enge og ved den lave Bred
beskedent hen dens Sommerdage rinder.

10

Dog, Kabbelejen er som det danske Lands Symbol,
saa fuld af Sol og Saft og Sommervæde.
Saalænge Engen vælder og grønnes under Sol,
vil Kabbelejens Blomst vort Øje glæde.

Den træder ud i Vandet, som om til Bad den gaar;
den Bondepige løfter bly sin Kjole;
den ser sit eget Billed, forundret stille staar
og lar sig rigtig, rigtig gennemsole.

Du kære Kabbeleje, min Barndoms Sommerfryd,
der nu mit Manddomssæde gyldent kranser,
skin trofast for din Digter som Dynæs bedste Pryd,
du Lys for Hjulsøs Bølger, mens de danser!

11

DYNÆS-KILDERNE

Nu plasker Foraarets Kilder
i Hjulsø langs Dynæs Vej,
de pibler, pibler og rinder fra Væld
og fra Bakkehæld.

Og over de skraanende Skrænter
de springer i Dalen ned
med Ungdommens kaadeste Latter og Leg
langs med Dynæs Vej.

Ved Nat jeg ikke kan sove
for Længsel mod Sommerliv,
for Kildernes rislende, syngende Gang,
det er Vaarens Sang.

Den ene nynnende minder
saa ømt om min Elskedes Røst,
den anden fremstyrter saa bred og stærk
som mit Manddomsværk.

12

En tredie leende klukker,
en fjerde er ganske løbsk;
en femte hulker saa dybt af sit Bryst
baade Sorg og Lyst.

Det er den strømmende Uro,
der kommer igen hvert Aar,
at Mennesket aldrig dets Ungdom maa
af Glemme gaa.

13

RØRSANGEREN

Naar Sangen er forstummet
i Bakkehældets Krat
og Græsset staar i Drømme
den stille Sommernat,
da hører jeg saa glad en Fugl
etsteds fra Siv og Rør i Skjul,
tvirili, tvirili, vit.

Og vandrer jeg langs Søen
med Skygger i mit Sind,
da sender den en Tone
af lyst Humør derind;
jeg standse maa og lytte til
dens lille, muntre Sangerspil,
tvirili, tvirili, vit.

Og synes tung min Byrde
og Maalet fjærnt at naa,
da lærer den mig atter,
14 hvor den gynger paa sit Straa;
ej et Minut den holder op,
det dirrer i dens hele Krop
tvirili, tvirili, vit.

Du kære lille Sanger,
der bor i Dynæs Rør,
gav Skænk for Sommerleje,
jeg ikke ejed før.
Min Sangerbror, min glade Ven,
kom her til næste Aar igen!
Tvirili, tvirili, vit.

15

NU DRAGER DE VILDE SVANER

Nu drager de vilde Svaner
hen over Dynæs Vold
og Hjulsøens dybe Vande.
De drager mod Nordens Sommer,
kommer saa langvejs fra,
fra fremmede, fjærne Lande.

Se, Dagen har fundet Hvile,
stille er Skov og Sø,
paa Himlen en ensom Stjærne.
Men grant mod den gyldne Stribe
ses over sorte Træer
den snorrette Flok i det fjærne.

De flyver saa højt i Luften;

op over Borg og By
og Taarn og Tind de fare,
16 som bærer en Sjæl saa rolig
ophøjet, rig og stor
den flyvende, stolte Skare.

Der toner en Sang der oppe
over den lave Jord;
igennem min Sjæl det suser
saa rent og saa sælsomt stille;
nær og forunderlig fjærnt
det himmelske Orgel bruser.

De syngende vilde Svaner
svinder mod Nattens Sky,
som ogsaa min Livsdag svinder.
Hvornaar vil den komme, Dødens
underlig høje Stund,
da sidste Minut udrinder?

Det kymrer mig ej, jeg frygter
Dagen og Stunden ej
og Skyggernes Hær end mindre, —
naar aldrig jeg taber Flugten,
Svanernes høje Flugt,
med Orgelbrus i mit Indre.

17

HJEMKOMST

I

Nu staar jeg her, hvor jeg saa ofte stod,
ved Laven grønne Landingssted,
hvis Bolværk Hjulsø skvulper mod ...
Der ligger Dynæs!
Endnu det i mit Hoved tumler,
Ekspres-Spektaklet, Hjul, der rumler
evindeligt svabakki — bakki — bakki,
og jeg har Støv og Lugt af Kul i mine Klæder,
i Sind de døde Pletter, Rejse-Rusten æder ...

Hvad har jeg med til Hjemmets stille Kyst?
Min Længsel, ak, kun den jeg har,
kun denne Sugen i mit Bryst,
Dynæs!
Min Baad den ligger klar, og rask ombord jeg springer;
jeg hastig hejser Sejl og Hatten svinger.

18

II

Min Baad mig bærer over dybe Vande,
som Fuglen af sin Vinge løftes
igennem den høje Luft,
hen, bort fra Verdens Larm mod stille Strande,

saa blidt, som Græssets Straa af Vinden vugges
i dunkle, urtidsfjærne Drømme
ved Hjulsøens stille Bred,
hvor det af Bølgestænk paa Dynæs dugges.

Naar blev jeg saadan, let og fri for Sorgen
og Døgnets tunge Skygger baaret
som gennem en hellig Luft?
Det var i Barnetidens skønne Morgen.

Min Baad herefter Moders Navn skal bære,
fordi du bar mig ved dit Hjærte
og siden i Kærlighed,
min lille gode, elskte Moder kære.

III

Du var en lille, stille Kvinde
med Hvergarnskjole paa,
og over Haaret Sirtseshuen
saa smukt om Panden laa.
19

I vore to smaa, pæne Stuer
du færdedes omkring;
dit Virke øved du saa stille,
som var det ingenting.

Du satte dig om Dagen trolig
til Vindvet hen at sy;
i Kone-Selskab kom du aldrig
og aldrig fjærnt af By.

De mange smaa og store Skibe,
du saa bag Fjordens Strand,
saa æventyrlig svandt derude
ved Mors og Himmerland.

De hvide Sejl du langsomt fulgte
med Længslen i dit Bryst
og drømte om en ukendt, herlig,
vidunderdejlig Kyst.

Naar jeg kom hjem, jeg saa bag Ruden,
du sad i Bænkekrog
saa stille for dig selv og læste
den gamle Salmebog.
20

Du løfted, kære Mor, dit Øje
og stirred over Jord,

hvor nu omkring i vide Verden
vel dine Sønner for.

Saa folded du, min gode Moder,
der hvor du sad i Løn,
de knokkeltørre, kære Hænder
og bad saa fast en Bøn.

Og dine dybe, rene Øjne
jeg glemmer heller ej.
De siden leded mig og lyste
som Stjærner paa min Vej.

Ak Mor, hvad er vel Sønnens Sange?
Kun Blomster paa din Grav.
Men Kærligheden i mit Hjærte,
den blomstrer aldrig af.

IV

Min Far, min frie, stolte Far,
der bar saa højt din Pande
op over Mængdens jævne Med
og Tidens stride Vande,
21 fordi du havde i dig selv
saa fri og glad og høj en Sjæl,
der løfted dig mod Himlen.

Du aabnede din Hyttedør
for —ismer og for —aner,
for Præster, Rigsdagsmænd saavel
som Landevejs-Kumpaner;
de var dig alle lige kær,
naar ved vort Bord de sad dig nær
og Skæmt med Alvor skifted.

Da gik din Tale stundom dybt,
og var den mørk til Tykke,
du hented dog til Lyset op
saa mangt et ædelt Smykke,
og af din rige, lyse Aand
du strøede med saa rund en Haand
dit Guld til alle Sider.

Til Tider var din Tale hvas,
i Hjærtets Flamme hærdet;
da skar den gennem Lavsinds Værk
saa kæk og uforfærdet.
Du en usynlig Krone bar;
man følte straks hos dig, du var
en Konge i en Hytte.

22

V

Se, de har Flaget hejst, de ved, jeg kommer;
saa festligt vajer det og vinker
højt over Hjemmets Tag ...
Aa, hvad i Verden er som Dynæs Sommer!

Det gamle Æbletræ har lyst sin Krone
med foraars-skære Blomster smykket,
og oppe fra Kuplens Top
ud til mig klinger Droslens klare Tone,

mens Baaden over Bølgekamme skrider,
som Buen over spændte Strenge,
og Søernes friske Sus
i Sommertoner stryger Stævnens Sider.

Det ogsaa festligt i mit Hjærte synger;
ti under høje Popler ser jeg
mit lille, mit hvide Hus,
hvor Roser tæt sig op ad Muren slynger.

De blanke Ruder gennem Løvet smiler
med Solskinsblink og Velkomsthilsen;
og gennem den aabne Dør
min lille Edith ned mod Broen iler.

23

VI

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har jeg drømt og har leget i Græsset,
leget med Edith der ude paa Næsset.
Grønklædte Strand!

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har vi siddet de Tusinde Gange,
lyttet til Søens og Fuglenes Sange.
Grønklædte Strand!

Bølgerne nynner ved grønklædte Strand.
Her har de yndigste Blomster vi plukket,
her har vi Sommerens Sol-Glæde drukket.
Grønklædte Strand!

24
25

FOLKESANGE

26
27

HUSMANDSSANGEN

Naar Vinteren rinder i Grøft og i Grav,
og Rugens de krøllede Blade
sig ranker i Solen, som spejles i Hav,
jeg griber med Længsel, jeg ved knap deraf,
min Hakke, min Skovl og min Spade.

Jeg hvæsser paa Stenen den rustnede Æg
og retter den bøjede Plade,
saa springer jeg uden for Mur og for Væg,
hvor Marken har Klumper og Mosen har Klæg,
med min Hakke, min Skovl og min Spade.

Jeg lytter til Vaarens det syngende Kor,
til Lærken den jublende glade,
vi kender hinanden fra Somren ifjor,
den kvidrer, jeg grøfter og graver min Jord
med min Hakke, min Skovl og min Spade.
28

Naar Solen gaar ned i et luende Baal
bag Lyng-Hedens vidtstrakte Flade,
jeg retter min Ryg, og jeg skimter et Maal,
da blaaner og blinker det blankslidte Staal
i min Hakke, min Skovl og min Spade.

29

HJEMMET

Min Plet af Fødelandets Jord
kun ringe er at skue,
og snæver er min Grænses Spor;
kun to Fag er min Stue.
Men det er mit og Marens Hjem
i lyse Kaar og trange,
og tit bag Hyld og Piles Gem
vi synger glade Sange.

Nu lidt til lidt og smaat til smaat
det vel til større vokser;
jeg pløjer Jorden dybt og godt
med mine seje Okser.
Naar Troskab adler Haandens Værk
og Sindets bedste Tanker,
da gror i Stilhed Lykken stærk,
da blomstrer Aks og Ranker.
30

Vel har jeg ikke Adelsbrev,
af Hartkorn blot det lave,
men et min Ret og Adkomst blev,

mit Hus, min Toft, min Have.
Og det er mit og Marens Hjem
i lyse Kaar og trange,
og tit bag Hyld og Piles Gem
vi synger glade Sange.

31

DU HUSMAND

Du Husmand, som ørker den stridige Jord
og vover din Arm og din Bringe,
som drager det første Kulturens Spor
med Plovjærnets sølvblanke Klinge,
mer Ridder du er med din barkede Haand
end mange, der pyntes med Stjærner og Baand
og tripper paa bonede Gulve.

Du rydder til Samfundet bredere Grund
derude paa Lyngen og Sandet,
du vinder dig Ager hver Arbejdets Stund
og lægger din Vinding til Landet,
men stille du øver din Dont og din Daad;
hvor andre kun kender en Kugle til Raad,
du krummer til Tag dine Næver.

Du lærer, hvorledes man bygger sig Hjem,
du gamle og bøjede Slider!
Det lære du mig og det lære du dem,
32 der trætte ad Asfalten glider,
og Manddom, den banende Villies Vægt,
du sanker i Arv til den kommende Slægt,
der fostres i Udmarkens Hytter.

Du Stridsmand, du stille Kulturens Soldat,
som ikke har Rang iblandt Helte,
som regnes for intet mod den Akrobat,
der springer i Gøglernes Telte,
for dig mine Døre jeg aabner til Fest,
kom, hvil dig og vær du min hædrede Gæst!
Med Hynder skal Bredbænken prydes.

Og segner en Dag du paa Valpladsen ned,
en fremmed i Menneskevrimlen,
og lyder ej anden Slags Tale derved
end Trækfugleflugt under Himlen,
jeg søger din Grav og jeg rejser dig Sten,
en Bauta paa Heden, et Minde fra en,
der synger en Sang om dit Virke.

33

DEN GAMLE HUSMAND

Den gamle Husmand staar ved Gavl
og stirrer over Vænget.
Vel er han kun en fattig Skravl,
paa alle Sider stænget,
men nu han retter krøget Krop
og ryster af sin Tynge;
han lytter til, han vaagner op,
han hører Lærken synge.

Han fatted ej i lange Aar
dens glade Toneflagren,
fordi han Sommer, Høst og Vaar
stod krummet over Agren.
Nu vaagner han for første Gang,
der før var stum og stille;
han nynner med, hans Røst faar Klang
ved Lærkens glade Trille.

Han saa kun Furen, som han drog
bag sine dorske Stude,
ej Tidens store Tanketog
i Horisonten ude.
Nu føres Haanden over Bryn;
hen over Jordens Skygger
han skuer ud; et Fremtidssyn
sig for hans Tanke bygger.

Det Syn er Løn for flittig Færd,
for ondt, han før har døjet;
det løfter sig i Morgenskær
og lægger Smil i Øjet;
det viser ham, hvad Ret og Tro
i Kærlighed kan avle;
der vil forvist en Nytid gro
rundt om ved Husmandsgavle.

UNGKARLEN

Dagen den er klar, og muntert
stryger Somrens Vind forbi.
Aftnen bliver fin og stille,
jeg skal mødes med Mari’.

Ja, vi mødes alle Unge,
snart til Arbejd, snart til Lyst.
Danmarks Karle, Danmarks Piger,
vi har Somren i vort Bryst!

Frugtbar ligger Danmarks Ager,
venter som en Mø sin Ven,
og vort Mod, vor Arm, vor Styrke
drages, længes mod den hen.

Der er Plads imellem Skove
paa den fede, sorte Muld;

flinke Hænder finder ogsaa
under Gyvelbusken Guld.
36

Vi vil rejse nye Huse,
nye Hjem fra Strand til Strand;
med de Hundred Tusind Haver
smykket skal du staa, vort Land! —

Høet staar i Stak paa Engen,
Aaen rinder tyst forbi,
og naar Klokken den er elve,
venter der jeg paa Mari!

37

HYTTESANG

(SENDEMANDSMØDE AARHUS 1911)

Vi mødes atter her fra Dal og Banke;
fra Klitter, Kær, fra Hede, Skov og Strand
vi stævner sammen, Tanke møder Tanke.
Velkommen hid til Stævnet, alle Mand!
Vor Far drog tung og ene før i Tiden
ad Arbejdsstien ind til Bondens Gaard;
vi under Sang os har forenet siden;
vor Fanes friske Dug i Vinden slaar.

Vi glemmer ej en lille fattig Stue
med nøgne Vægge, Gulv af stampet Ler,
med sparsomt Brændsel kun paa Ovnens Grue,
i Dynen Hø og Halm for Dun og Fjer.
Endnu vi hører Stormene derude,
hvor Udmarkshytten Uvejrsdaaben fik,
igennem Sprækker eller utæt Rude
den Blæst, der var vor Barnetids Musik.
38

Vel har vi der vor Barndomsglæde drukket,
men stundom var der trist og fattigtyst,
naar Mor med bøjet Hoved sorgfuldt sukked,
mens hun den mindste trykked til sit Bryst.
Her sad vor Far saa tavs og tung i Blikket,
og mørke Skygger over Panden laa —
da standsed Legen, kun Pendulet dikked;
vi vidste alle, hvad han tænkte paa.

Det Hytte-Minde i vort Hjerte brænder,
det slukkes aldrig, før vi gaar i Grav;
derfor vi nu vil knytte vore Hænder
til Kamp for Hyttens Børn og Rettens Krav.
Nu bør den Smaamand ikke længer lide;
den gamle Samfundsbygning skal i Grus;
vi stiller os i Kamp paa Lysets Side
og bygger Danmarks nye Folkehus.

39

NY SIGNALER

Der lyder ny Signaler
paa Danmarks Slette hen;
til Grande Grande taler;
nu blir der Dag igen.
Du Mand fra Klit, fra Skov og Strand,
fra Hytterne ved Mosens Rand,
til Samling i det hele Land!
Nu kommer de friske Tropper.

Hvor Fader trælsom dukked
sig under andres Aag
og Moder fattig sukked
i hendes Skammekrog,
der hejser vi det røde Flag,
der stiller samlet vi til Slag
i Kampen for den nye Dag.
Nu kommer de friske Tropper.
40

Til vore Børn vi knytter
en Drøm om blide Kaar;
den gennem Danmarks Hytter
paa Vuggegænger gaar.
Den Drøm vi tar i Hjærtet ind
og bærer trofast i vort Sind,
og den gir Rødme paa vor Kind.
Nu kommer de friske Tropper.

41

DER VOKSER SKOV PAA HEDEN

Endnu en Gang forynger
sig gamle Danmarks Jord;
det suser i de unge Graners Toppe;
det suser og det synger
om Mænd i Fædres Spor
med stolte Viljer og med stoute Kroppe.
Der vokser Skov paa Heden,
der vokser ogsaa Mænd.

Naar gamle Skove fældes,
der før har rakt mod Sky,
det unge frem af Undergrunden skyder;
naar gamle Slægter ældes,
der fødes atter ny,
som Fanen svinger og som Vejen bryder.
Der vokser Skov paa Heden,
der vokser ogsaa Mænd.
42

Hen over Jyllands Heder
de nye Tider gryr
med Mandemod og stille, stærke Kvinder.
Se Skovene sig breder,
og Folket sig fornyr;
en Glædens Strøm igennem Brystet rinder.
Der vokser Skov paa Heden,
der vokser ogsaa Mænd.

43

SKOLESANG

(HUSMANDSSKOLENS INDVIELSE)

Som Dagning gennem Morgenluften skrider,
en Tanke skrider gennem Tiden hen.
De nye Tanker føder nye Tider,
og nye Tider fostrer nye Mænd.
De nye Mænd, fra Hytterne de kommer;
det grønnes nu, hvad skønt vi trode paa,
og efter Foraar altid følger Sommer
med fulde Kærner paa de ranke Straa.

Vor Ungdomsskole frejdig her vi rejser
med dristig Gavl, med Friheds Høresal;
mod Tidens træge Vind den muntert knejser,
en Søjle i den nye Tids Portal.
Her anses ingen Sag for forud givet,
hver agtes, om han tvivler eller tror;
her læres det at elske selve Livet,
der efter sine egne Love gror.
44

Hvad er saa smukt som Vinterrugens Grønne
hen over runde Bankers Fald at se?
Hvad er saa rent som Engens Græs, det skønne,
og skært som Kirsbærtræets Blomstersne?
Og sig mig, hvad fik større Enfold givet
end Straa, der svajer blidt i Somrens Vind?
Man lytter, lytter længe — det er Livet,
der stille suser i ens eget Sind.

Lyt, danske Ungdom, til den Røst, som taler
forunderligt i Mandens eget Bryst;
svigt aldrig dine Ungdoms-Idealer,
thi for den fejge gives ingen Trøst.
Krum aldrig Ryg for Penge eller Præsten,
men bøj dig kun for Sjælens høje Bud,
og bøj dig dybt i Kærlighed til Næsten,
og find i Livet selv din egen Gud.

Her vil vi lære Livets vise Love,
at vi kan andre Livets Love naa;
her vil vi skærpe vore Husmandsplove,
saa de igennem Dødjord let kan gaa.
Saa lang og dyb en Fure vil vi drage
i Fødelandets rige Fremtidsmuld,

at ingen arm og ringe mer skal klage
og ingen fattes Lykkens røde Guld.

45

GRUNDLOVSSANG

En Juniluftning over Landet glider
en stille Modningstid til Høstens Dag;
de nye Tanker knoppes, dræer, skrider,
og Blomster skyder Folkets Frihedssag.
End pranger ej de gyldentunge Frugter,
hvis Løfter spired i vor Friheds Vaar,
men grødefuldt det danske Land sig bugter;
en Juniluftning over Folket gaar.

Hvad før stod højt paa Samfundsmagtens Tinder,
hvad fordum favned Herskerstaven ømt,
det synker ned, og magtløs bort det svinder;
de gamle Tider er til Døde dømt.
Nu stiger frem, ved Folkets Stemmer kaaret,
den Rettens Magt, der lænkebunden blev,
af Troens Mod og Tidens Strømning baaret
og af den Kraft, der Livets Love skrev.

De flokkes tæt, de unge og de gamle;
de læge og de lærde danner Trop;
46 om Fanerne sig stadig fler vil samle,
og nye Skarer slutter stedse op;
de kommer med fra Klitten og fra Kæret,
de tavse Mænd med alvorstunge Drag ...
Snart faar vi Folket frem i Sommervejret,
og nær vi staar ved Høstens gyldne Dag.

47

KVINDEN

(KVINDE-DELEGERETMØDE I RANDERS)

Jeg husker end, skønt det er længe siden,
en Mørkningsstund, jeg sad paa Moders Knæ;
vor Hytte gav sig under Suk og Vriden;
det rusked i det gamle Piletræ;
saa vildt og farligt Fjordens Brænding brølte,
for Døren skreg uhyggeligt en Ravn;
men Verden kunde briste, thi jeg følte
mig tryg og rolig i min Moders Favn.

Og grant jeg mindes Ellen, Engens Datter,
til hvem jeg plukked gule Blomster smaa,
og hendes lyse, klingre Barnelatter,
som jeg endnu saa ofte tænker paa;
af grønne Siv hun fletted mig en Krone
og om min Tinding svalt den glide lod;
jeg syntes stolt, det var en Kongekrone,
og at min Dronning ved min Side stod.

48

Jeg mindes ogsaa sødt en herlig Sommer,
der drog med lyse Nætter over Strand;
saa ung og dejlig duftende der kommer
vel aldrig mer en Sommer til vort Land;
da gik der to langs Strandens vaade Stene,
mens Bølgen lulled sig saa blidt i Blund;
ak, intet er som dette ungdomsrene,
det allerførste Kys af Pigemund.

Jeg fandt en Ven, ja Livet til mig smiler,
en Ven, der trofast ved min Side staar;
i hendes Haand min Haand saa roligt hviler,
og hendes Tale til mit Hjerte naar;
gi'r Tiden Rynker, Striden nok saa drøje
og dybe Hug, og Rifter Rævens Klør,
jeg ser i hendes store, klare Øje
og bliver ung og rank igen som før.

Se derfor synger jeg til Kvindens Ære,
ja, hende vil jeg elske til min Død.
Vor bedste Kammerat, det skal hun være;
hun nænsomt hele skal, hvad vi forbrød.
Derfor en Gang, naar hun er fri, jeg tænker,
med mange Ting det bliver bedre fat;
den Dag, da løst er alle hendes Lænker,
jeg svinger glad og højt min Kunstnerhat.

49

FORSKELLIGE DIGTE

50
51

MORGENSANG

Hvem er det, der bryder Nattemørkets Dvalering?
Dagens Yngling er det, Luften hvidner vidt omkring.
Se, han kommer, Kornet duver, Duggen svinder hen,
Kløverbladet staar som nyt, saa grønt og rent igen.

Om hans Læbe Smilet hviler som et Sejersbud.
Gyldent lyser langt hans muskelspændte brune Hud.
Morgenrødens Farveskær har lagt sig paa hans Kind.
Øjet skinner stort og blankt i Morgnens friske Vind.

Frem han skrider, Solens Barn, med Straaler i sit Haar.
Høvdingsmærket paa hans klare Pande skrevet staar.
Ud af Nattens Tavshed frem i Dagens Lyd og Larm
bærer højt han Lysets Fakkel i sin stærke Arm.

Alle Stemmer tav i Nat, de sank i Drøm og Blund.
Dagens Tunger taler nu i Morgnens glade Stund.
Maanen er et blegt Metal, men Solen er af Guld.
Tavshed er en Skygge kun, men Talen underfuld.
52

Natten er en Dødens Sti, men Dagen Livets Port.
Natten spørger intet om, men Dag: Hvad har du gjort?
Livet kalder paa vort Mod og paa vort Hjærtes Slag,
derfor er det dig, jeg elsker, unge stolte Dag!

53

MAJSANG

Hvad er det, der lysner i Skovbrynet frem
og blinker paa Bølgen ved Kyst?
Hvad er det, der smiler for Øje og Kind
og jubler og ler i mit Bryst?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med Sol over Bakker og Dale,
med Blink til hvert Øje og Lys til hvert Sind
og Glans til hver Sang og hver Tale.

Hvad er det, der aander fra bristende Knop
og damper fra Markernes Muld?
Hvad er det, der dufter fra Jomfruens Hud
af Sødme saa underfuld?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med frodige, knopfulde Ranker,
med Grøde til Ungkarlens Skulder og Lænd
og Krydder til Pigernes Tanker.

Hvad er det, der nynner fra blaanende Fjord
og suser i Havsøen højt?
54 Hvad er det, der klunker ved Skovbækkens Bred
og klinger i Solsortens Fløjt?
Det er Maj, der er kommen til Danmarks Land
med Toner, der liflige strømme,
med Klange til Længsler og lysende Haab
og livsdybe Menneskedrømme.

55

SYTTEN AAR

Hvor Dagen vælder rig og god
med Blomstervrimlen for min Fod
og Skyens hvide Tinder,
og Vinden om min Øreflip ...
og Solen kysser begge mine Kinder.

Se Sommerfuglens Flagrespil!
Hvorhen mon den vel flyve vil?
Jeg tror, den sikkert finder
sig snart en Blomst med Honningdug ...
mens Solen kysser begge mine Kinder.

Hør, Kukkeren i Engen slaar.
Hvad er det dog, den Kukmand spaar?
Hvad er det, der mig minder
om noget, jeg engang har drømt? ...
Aa, Solen kysser begge mine Kinder.
56

Ranunklen kysser Græssets Straa;
jeg kysser selv den blanke Aa,
hvor frisk og klar den rinder
med Smilehuller her og der ...
men Solen kysser begge mine Kinder.

57

SOMMERDAW

Sommeren er en skønne Ti',
saa er da Fowlen saa glaah og fri,
saa flywer ogsaa den bette Bi
te' oll' de Blomster, blaa og røde.

Lywet er hverken Pin' hell Plaw,
a er nu midt i min Sommerdaw,
a lier ogsaa saa godt at draw
te' oll' de Blomster, blaa og røde.

Pigerne gror som Blomster op;
no'n har en Fletning og no'n en Top,
no'n er en Rose og no'n en Knop
— oll Slaws Blomster, blaa og røde.

Sig mig en Gang, hvad Sol vild' mjen',
hvis den en laangele Daw skuld' tjen'
uden at smile til Pigern' og skjen'
paa oll' de Blomster, blaa og røde?
58

Solskin og Sommer, Tidsfordryw!

Smiler En til’et, det hvidsker blyw,
det er jo Glæderne ved Ens Lyw
og oll’ de Blomster, blaa og røde.

59

JEPPE AAKJÆR

En Dag det tystned i de danske Skove;
brat standsed Hedens Sangerkor sit Spil;
ja, selve Bønderne bag deres Plove
med hældet Hoved lytted uvist til;
det var, da Du steg op af Lyngens Buske
med Næbet mod det friske Morgenvejr
og sang en Tone, man vil længe huske,
mens Duggen drypped fra din Vinges Fjer.

Der gik et Suk igennem Rugens Ager;
ved dine Sange friedes det ud;
den gamle Gaard igen blev ung og fager,
og Hylden skød af Glæde nye Skud.
Den Skønhedsdrøm fra Livets Morgenrøde,
som ogsaa Bondens Hjærte bar i Løn,
skønt Dagens Trældom tynged den til Døde,
fik atter Liv ved Bondens egen Søn.

Jeg fik din Bog i Haand og op den lukked. —
Hvor blev dog, Digterbro’r, mit Hjærte glad!
60 Det var jo Aks, som Du ved Vejen plukked;
som Markens Blomster dufted dine Kvad.
Syng, kære Ven, mens Dagens Timer rinder,
som Du har sunget nu, og naar en Gang
din Svaneflugt bag Livets Kiming svinder,
Du synger os maaske din bedste Sang.

Fra mine Klitter saa jeg, hvor Du sloges;
det lo og klang af Jubel i mit Bryst.
Du blev en Fælle, og jeg mod dig droges;
for Smaafolks Ret vi sammen tog en Dyst.
Vi tjener begge under samme Fane;
hvor Kampen stod, endnu den stadig staar,
mod Tankens Tvang, mod Tryk og gammel Vane,
som krøged vore Fædre Hundred Aar.

Du blev min Ven, og naar Du nu dig bygger
dit Hus, som det sig bør, paa Bondejord,
hvor indendørs din egen Nanna hygger,
min Tanke under Gavlens Tagskæg bor.
Og Du vil glædes, véd jeg, naar til Sommer
jeg om ad „Jenle" lægger mit Bestik,
og staa i Karmen, naar jeg til dig kommer,
og spejde med dit dybe, tunge Blik.

61

I Æ AWTÆGTSSTOW

A sidr nu her i min Awtægtsstow,
aa oll min gue gammel Venner
saa smaat er listet o Ste' hen aa sow,
aa derfor er a saa jenner,
for Mett' Mari' er ogsaa hen.
Ja, saamænd er hun saa,
Mett' Mari' hun er hen.

Hun sørred for, En fik nøj te æ Brø';
hun glemt ett Mis, den bett' Stakel;
der var ingenting, der ved hin' maatt' li' Nø,'
hun re' æ Seng aa pas't Ka'kel.
Hun var endda saa skidt te Gaangs.
Ja saamænd var hun saa,
hun var ring' te aa go.

Men da hun var i hin' Ungdomsdaw,
I skuld' ha' sit, hun kund' vend' sæ
62 i Daans, ved Arbejd, i Mark aa i Haw,
aa et' med lidt hun kund' lænd sæ.
Men En blywer gammel hen epo.
Ja, saamænd gør En saa.
Blywer gammel hen epo.

Nu sidr a her, aa a praater mæ'm siel,
for hvem har Staaend aa hør' po mæ,
aa naar æ Klokk' den slaar hal' aa slaar hiel,
a tøgges li'som de kan ro mæ.
Aa ja, saa laangsom Tiden gaar.
Ja, saamænd gør'en saa.
Mett' Mari' hun er hen.

Se hun aa mæ vi kund' praat mæ hinaan
om Dawn saavel som æ Nætter.
Men naar a vend'r mæ i Seng nu hver Staaend,
saa er der ett aa hør etter,
uden æ Klokk' skuld' træf aa slaa.
Nej, saamænd er der ett,
Mett' Mari' hun er hen.

63

HJEMM FRÆ

(HANNÆSBOMAAL — VED SPROGSKELLET)

A howe godt mi bette Ti
we Faaes aa Mues Haaend,
wor Huws i Læ we Præjstens Haww
aa tæt we Fywestraaend.

En Straaend, dæ gjik fræ Gorbækshag’
aa uwd i Hollemtaang;
den Straaend i Bowt aa Wigh a wild’
mæ ajer nødde praanng.

Stienpekkern ga sæ waandt for Ægg
mell Skrabskjæl aa broged’ Stien,
aa Rylen klawed sæ aa rend
po hinne Raangel-Bien.

Men Fywren den wa no de bæjjst;
sin a wust op til Mand,
a oller haar en Fywer sit
som uwd for Øsløs-Land.
64

Den skjywter gal aa gue, som Folk
di skjywter Sindlaw te;
a tøgges oller, a haar sit
nøj Wond saa wild som de!

Aa manne skjønn Ting haar a sit,
som Suelen skjennt epo,
men oller haar a sit nøj Wond
som de saa blaank aa blo.

Di skjønnest Lannd’, te a weed o,
ku sies fræ wo Straaend,
Lyw aa Fuwr aa Hemmerland
aa Mohs po hywer Haaend.

Aa oll di Skjib, dæ sejlt fobi,
aa Feskebohd i Raaend
naar de tow uwd fræ Øsløs-Land
en Sommer-Awtenstaaend.

Dæ gjik i Fywesih’ wi Knæjt’
aa waajed laandt aa læng,
Jens Skrædders Jenns aa Sørens Nihls
aa oll di ajer Drænng.
65

Wi waajed møj, wi fesked Ræ,
o Kræbs dem fæk wi nøij,
den Ti Mads Towdal gjik mæ Glijb
aa Pier han browt æ Krøij.

We Fywren uwnt wi, aa wi sow
we Sjøngen aa we Suws.
A howe godt mi bette Ti,
mi Faaes aa Mues Huws.